

3.5.2002

Hyi miten makoisaa

Ei voi olla totta!

Seksuaalisuuden traumat, kehityspsykologiset taantumet ja jääntymät, pitkään elämättömyyden omaan elämään liisteröityvän iän ja saman pään sisälle kätkeytyneen tylsämielisyyden dementiat, horteiset ja hornaiset itsetunto-ongelmat, lapsuuden patoutumat ja hyväksikäytön maniat, alistuneisuuden makeat masokismit, oveluuden idiotiat ja houkutukset sekä vallanhalun ja -himon ihmisytyllä iloisesti kauppaakäyvä ja leikkiälyövä markkinatalousboomi. Kaikki tämä - taivas olkoon todistajani - ja vielä paljon, paljon muuta kuuluu rakkauteen.

Niin ainakin annetaan van- kasti ymmärtää näytelmäryhmä Monikasvojen tuoreessa ensi- illassa, Molièren "Don Juanis- sa".

Kuinkas näin kävikään! Eikö rakkaus, tuo ihmiskuntaa tulevaisuuteen kantava voima, lapsissamme eloisasti itävä huomisuusko valaisekaan auro- rana aamutaivaanrantaa?

Esko Elstelän suomennos on siirtynyt Aino-Maija Hytti- län ohjauksen ja Porin työväen- opiston näytelmäpiirin kautta Teatteri Monikasvojen toteu- tukseen. Työväenopiston audi-

toriossa näyttämö lyö kiilaa katsomoon, mikä symboloi te- rävästi harrastuksen antoisaa voimaa. "Don Juan" ei ole vain teatteria meiltä teille, vaan huk- kateille joutuneen ja ikävöintiin vihdoin ilmestyneen ihmisyy- den uusiksi harkintaanpanoa. Muiden panojen ohessa.

Näytelmäkirjailija Molière, eli ranskalainen Jean Baptiste Poquelin (1622 - 1673), pureu- tui syvällisesti ihmisen jaloon olemukseen. Luomakunnan kruunu ja tuon päähineen kruu- nunkivet hohtelevat hänen tuo- tannossaan saitureina, elosteli- joina, luulosairaina, teeskenteli- joina, pelkureina, raukkoina ja imbesilleinä.

Esimerkiksi näinä. Irvok- kuutta lihavoivat kitaramusiikin päällekkäiset hyökkäykset.

Teatteri Monikasvot on suopunut perinteen velvoituk- seen ja noukkinut jalokivistä ne itselleen kaikkein parhaiten so- pivat. Näin on koossa juonitte- lua, hyväksikäyttöä, valehtelua ja pettämistä karnevalisoiva ru- peama. Ruman puolen näyttä- minen tehdään nimenomaan näyttämöllä. Näin ollen sille voi makoisasti nauraa.

Vai mitä?

Don Juanin klassinen tarina

kertoo miehestä, jonka miehi- nen itsetunto nyykähtää tipoon ilman uusia ja taas uusia valloi- tuksia. Siksi hänen päänsä täyt- tyvät jo kuvitteluasteella mah- dollisista tavoiteltavista sens- seistä ja mätseistä. Tämän her- ra Juanin palvelijana Sganarel- le joutuu tietysti palvelemaan isäntänsä lisäksi isäntänsä tai- pumuksia. Huomionarvoinen seikka, myös nykyeurooppa- laistuneessa palveluyhteiskun- nassa.

Koska Don Juan on herra, hänen valtaansa alistuvat - ja taas alistuvat - kaikki: vaimo (joka ei ole rouva), palvelijatta- ret ja maalaistytöt. Totta kai. Mutta nyt on niin, että Don Jua- nille mikään ei riitä.

Juan tahtoo lisää. Ää ää.

Tommi Virhiä rohkenee esittää isänsä varjoon jääneen myöhäisaikuisen aatelismiehen taantumia ja niiden rasvauksia äärimmäisen ylimielisesti. Vir- hiän äänenkäyttö tuo esiin Don Juanin rappion suloiset soinnut, jopa tapahtumattomuudessakin, vallatenkin kun hän maltaa ve- nyyttää yläluokkaista puhettaan aina piinaan asti. Tämä Don Juan on aitoustodistettu takuu- varma naistenmies niin potenti- aalisia aistinautintoja ennakoi- vilta ilmeiltään kuin myös val- loituksistaan julkisia doku- mentteja laativana tilastonääti- syydeltäänkin. Kylmän rauhal- lisesti Don Virhiän Don Juan nojaa sormeja poskeen ja nauttii pitkään ja heikumallisesti - oman poskipunansa tuoksusta.

Jarno Malisesta on tuloutu- maisillaan palvelija Sganarelle-

na isäntänsä vastakohta, mutta tulostus tiltaa, koskapa palveli- jan on ennen muuta palveltava. Mahtavan hieno järjestely niin ohjaaja Aino-Maija Hyttilältä kuin näyttelijöiltäkin on pääpa- rin puheen vastakohtaisuus. Malisen Sganarelle säksättää hätäisesti, mutta silti hän ei ehdi eikä voi tehdä mitään. Asiat menevät menojaan.

Jarno Malinen käyttää myös hienosti katsomoa vuoro- puhelussa.

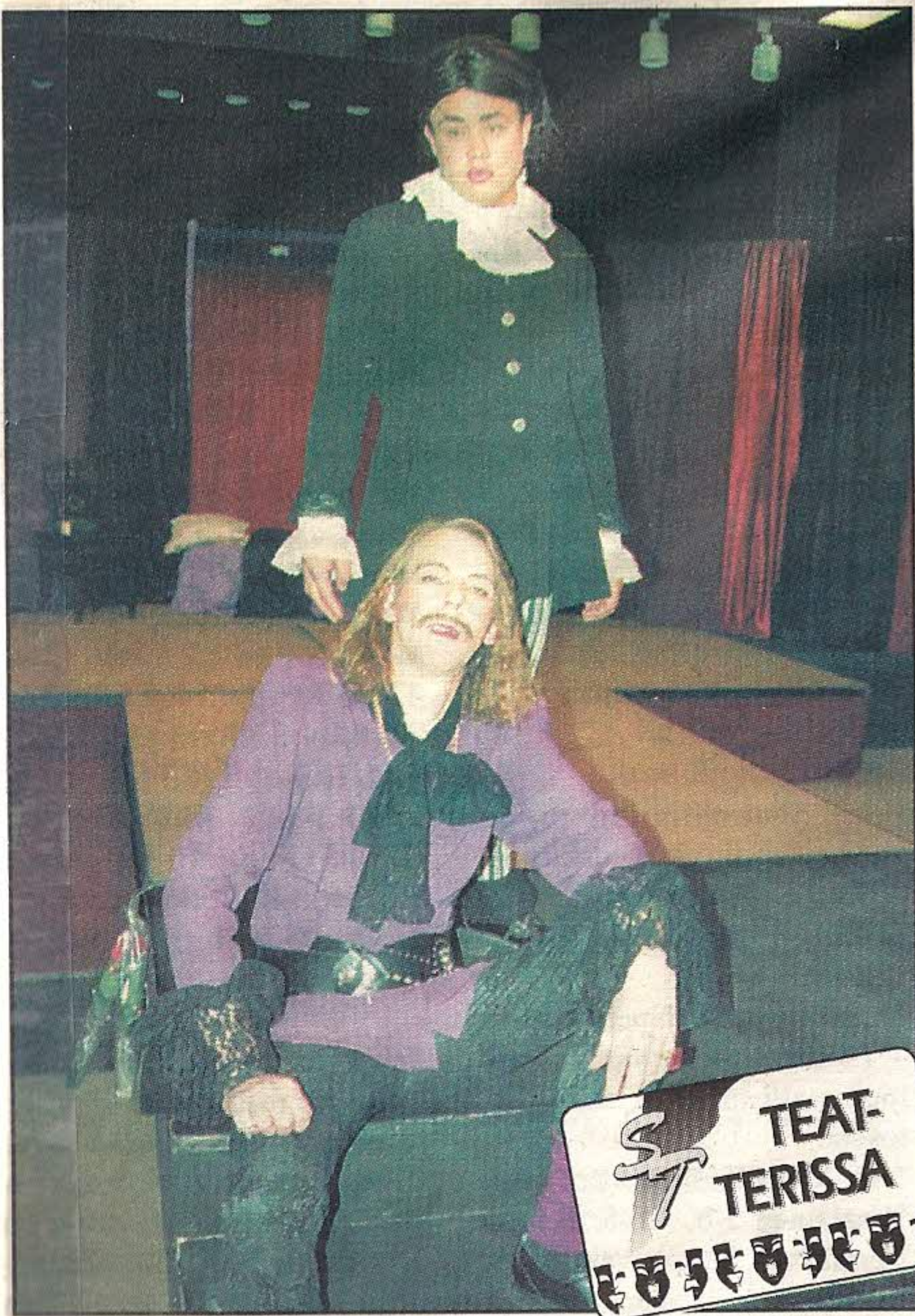
Muun näyttelijäkaartin epä- tasaisuus ja epävarmuus paistoi pikkuisen häiritsevästi silmään. Vaan ei Sanna Myllyniemen maalaistytö Charlottessa. Tä- män Charlotten hyvin oivallet- tu porilainen moukkamaisuus oli yksi näytelmän monista ja monissa hajuvesissä uitetuista aidoista makkarasämpylöistä.

Väinö Välkyn Koyhä mies loisti valkokuksisuudellaan ja kaapuisella kumaruudellaan lä- hes jumalaisesti, mutta olisiko ollut mahdollista groteskiuttaa Köyhää vielä enemmän? Vaik- ka Komentajan patsaan, Aavei- den tai Tulenliekkien tapaan? Liekkien leikki oli vakuuttavaa katsottavaa (varsinkin kun aa- mulla oli Porissa taas palanut baari).

Ikihurmuri Juan, tuo eltaan- tunut ratsumies, sinkoaa lantin eteemme pölyiseen maahan ja irvii tehneensä inhimillisen teon.

Siihenkö meidän on yhä us- kottava.

KRISTIINA SUUTARI

Näytelmäryhmä Monikasvojen pääpari "Don Juanissa", niin hyvässä kuin pahassakin, on itse Don Juan (Tommi Virhiä) ja hänen palvelijansa Sganarelle (Jarno Malinen).

Kesän juhliin Liha-Pekan

nakit, grilli- ja leikkele- makkarat, bratwurstit ja muut laadukkaat lihaherkut

Pekka: 050-545 0527

Teliä, kahvila-myymälä, lihapiste